

Met z'n allen kunnen we echt iets veranderen!

Algemene politieke beschouwing GroenLinks Zwolle | 20 juni 2016

Michiel van Harten
Eildert Noorda
Remko de Paus
Arne Pronk
Patrick Rijke

Een hartenkreet, daar beginnen we mee; een oprechte zorg over wat we waarnemen in de samenleving, een benauwenis, noem het een angst, die we willen delen in deze raadszaal, waar we juist zo opbouwend samenwerken, in een gedeelde overtuiging dat we allemáál het beste voorhebben met de stad en haar inwoners.

Ons land maakt een polarisatie mee die de democratische proporties te buiten dreigt te gaan. We zijn getuigen van een valse verharding van het publieke debat – het is al bijna geen debat meer, alleen nog woorden die bedoeld zijn om te horen, niet om naar te luisteren. Mensen verschansen zich in twee kampen, vijandbeelden worden opgetuigd, karikaturen van elkaar geschetst. Nu is in Zwolle het woord revolte nog niet gevallen en kwamen er bij discussies over het azc alleen woorden, geen vuisten aan te pas, zoals elders. Toch merken we ook hier een zekere verharding; denk aan de strijd om wat de een het geluidsniveau, de ander herrie bij evenementen noemt...

Zo'n kloof, die wel overschreeuwbare is maar niet overbrugbaar lijkt, is wel het laatste wat we kunnen hebben in een tijd waarin de noodzaak om samen op te trekken nog nooit zo groot is geweest. Dat geldt op wereldschaal, waar de onderlinge afhankelijkheid sterker is dan ooit tevoren; denk aan de klimaatverandering, denk aan de migratiebewegingen die daar al dan niet indirect mee samenhangen. Dat geldt ook in onze stad. We kunnen de toekomst alleen met vertrouwen tegemoet treden als we ons met elkaar verbonden weten en samen werken.

Alleen als we er met z'n allen de schouders onder zetten, kunnen we echt iets veranderen.

Dat is het motto van de GroenLinks-fractie voor vandaag. Daarom zullen we het eerste deel van deze algemene politieke beschouwing wijden aan de noodzaak méér mensen méér mee te nemen bij de inrichting van onze samenleving. Daarna gaan we in op de noodzaak om samen méér inspanningen te verrichten om onze stad ook in de toekomst leefbaar te houden. En tot slot zullen we pleiten voor acties om méér mensen ook daadwerkelijk in staat te stellen mee te doen in onze maatschappij.

1. Dag van de Democratie

15 september is de internationale Dag van de Democratie. De Verenigde Naties benadrukken dat het bij democratie niet alleen gaat om de formele invloed van mensen op politiek, economie en cultuur, maar ook om het voluit mee kunnen doen en zeggenschap hebben over alle domeinen van je leven.

In Zwolle vieren we de democratie dit jaar op zaterdag 10 september. Een mooie gelegenheid voor het zo initiatiefrijke Zwolle om met zo veel mogelijk mensen te werken aan het klein en groot onderhoud van onze lokale democratie. Wij denken aan de volgende ingrediënten voor een zinvolle Zwolse Dag van de Democratie.

1. Laten we met zo veel mogelijk mensen in gesprek gaan en ervoor zorgen dat die dag óók mensen meedoen die uit zichzelf die stap niet zo gemakkelijk zullen zetten. We kunnen gaan wandelen door de wijken, in sportkantines aanschuiven bij 'de derde helft' of bij het koffieapparaat in de supermarkt gaan zitten en willekeurig mensen vragen wat zij nou vinden van het stadsbestuur en van hun invloed op wat er gebeurt in hun buurt.

2. Laten we experimenten opzetten: we hebben afgelopen jaren bijvoorbeeld gesproken over buurtbegrotingen en maatschappelijke medezeggenschap; laten we zulke dingen nou eens concreet uitproberen. We kunnen inwoners en organisaties uitnodigen om op 10 september daarmee met ons een begin te maken. Mensen moeten zelf de democratische ervaring weer aan den lijve ondervinden: democratie is niet volharden in je eigen gelijk, democratie is rekening houden met elkaar, er samen uit komen, geven en nemen, botsen en elkaar weer de hand reiken. Omdat je samen verder moet.

3. En laten we leren van de ervaringen van de afgelopen twee jaar. Wat hebben de wijkdialogen ons gebracht? Welke meerwaarde heeft de nieuwe vorm van samenwerking in de regio Zwolle gehad? En wat heeft het programma Initiatiefrijke Zwolle opgeleverd? De Dag van de Democratie is een uitgelezen moment om Initiatiefrijke Zwolle ook te presenteren aan wie minder initiatiefrijk is.

GroenLinks nodigt de collega's in de raad van harte uit dit jaar eens flink werk te maken van de Dag van de Democratie. We werken al mooi samen bij de gesprekken met mensen die zorg of ondersteuning van de gemeente ontvangen. Ook hier proberen we in contact te komen met mensen die de gang naar het stadhuis niet zo makkelijk maken. Dat is een hele uitdaging. We kunnen 10 september aangrijpen om nogmaals gezamenlijk de stad in te trekken, om onze verbindende rol in de stad te onderstrepen, om kloven te overbruggen en te luisteren waar mensen zich niet gehoord voelen - dat is pas de ware *Democratic Challenge*. Wij zijn er namelijk vast van overtuigd: *als we er met z'n allen werk van maken, kunnen we echt iets veranderen.*

2. Duurzaam leven

Een andere grote uitdaging waar we als stad voor staan, waar we als mensheid voor staan, is de verduurzaming van onze manier van leven. Zwolle heeft gelukkig grote ambities: we willen een van de koplopers in ons land worden in het aanpassen aan het klimaat, we willen een stad zonder afval worden en we willen op den duur niet meer energie verbruiken dan we duurzaam kunnen opwekken.

Ook deze uitdaging zullen we als hele stad samen moeten aanpakken. Een actieve en vooroplopende en aanjagende overheid is daarbij een absolute voorwaarde. Maar we zullen echt samen met alle inwoners de stad - straat voor straat, buurt voor buurt - moeten vergroenen en verduurzamen. Tegels eruit, groen erin. Gas eruit, zonnepanelen erop. Van wegwerp naar hergebruik.

We zijn nu halverwege deze raadsperiode. Als wij de tussenstand bekijken, zijn wij er nog niet gerust op dat we onze duurzame doelen daadwerkelijk gaan halen. We kopen als gemeente geen echte groene stroom, maar nep, en we zitten als stad op ruim 6% duurzaam opgewekte energie terwijl we over vier jaar op 20% willen uitkomen. Afgelopen jaar was de uitstoot van CO₂ nog 13% *hoger* dan in 1990, waar we over een paar jaar 20% *lager* dan in 1990 moeten zitten. En we leggen ons er maar al te gemakkelijk bij neer dat groen verschaalt tot grasveldjes omdat mensen in de buurt het niet willen adopteren. Hier zijn bezuinigingen en financiële overwegingen leidend. Maar juist zo'n ambitieuze overheid als de gemeente Zwolle moet het goede voorbeeld geven en de

werkelijke waarde van groen en biodiversiteit, van schone energie en van een gezonde leefomgeving boven alles stellen!

GroenLinks drukt de wethouder 'toekomstbestendige stad' en alle Zwollenaren op het hart: op dit punt *moeten* we echt iets veranderen willen we onze leefomgeving leefbaar houden. We hebben geen keus: *alleen met z'n allen maken we de stad duurzaam. Alleen met z'n allen kunnen we Zwolle inderdaad klimaatneutraal, gezond en schoon krijgen!*

3. Iedereen kán meedoen

Al jaren zeggen we in deze stad: iedereen doet mee. Wijze woorden, een goede intentie, maar helaas bepaald geen realiteit. GroenLinks vindt dat alle Zwollenaren hun bijdrage aan de samenleving mogen leveren zoals zij dat zelf het beste vinden en het beste kunnen. Er is veel meer goeds te doen in de samenleving dan we nu waarderen door ervoor te betalen.

We weten uit de jaarstukken dat niet met alle mensen die bijstand van de gemeente krijgen, een persoonlijk plan is afgesproken. Nu er van het afgelopen jaar zorggeld over is gebleven, vinden wij dat dit binnen het sociaal domein ingezet moet worden om hier in een inhaalslag te maken. Dat geld moet niet worden gestopt in stenen maar worden besteed aan mensen.

Actief zijn in de samenleving, hoe en waar dan ook, daarvoor gewaardeerd worden, hoe en hoeveel ook maar, verhoogt zowel de maatschappelijke baten als het persoonlijk geluk. Tegelijkertijd verkleint het ook de kans op maatschappelijke kosten omdat er minder beroep hoeft te worden gedaan op gemeentelijke zorg en ondersteuning.

Dus laten we het maatschappelijk waarderen dat mensen elke week iemand naar de dagbesteding aan de andere kant van de stad brengen. Of boodschappen doen voor iemand die dat niet meer zelf kan. En kunnen we naar analogie van de waardering voor mantelzorg niet ook onze maatschappelijke waardering uitdrukken voor de extra ogen op het schoolplein en voor de groene vingers die kinderen liefde en kennis bijbrengen voor alles wat groeit en bloeit? Soms zullen zulke activiteiten een opstapje zijn naar werk waar 'de economie' geld voor over heeft, maar soms moeten we dat er met z'n allen voor over hebben.

Om 'gezond en wel' mee te kunnen doen moeten wel de ergste obstakels waar mensen last van hebben, uit de weg worden geruimd: mensen leven gezonder en mensen zien weer ruimte om actief te worden als ze niet meer hoeven op te zien tegen een schuldenberg, als ze niet alleen maar bezig hoeven zijn met de eindjes aan elkaar knopen. Een ruimhartig armoedebeloid is preventief sociaal beleid. Jongeren die een schuld hebben van meer dan 10.000 euro: in verschillende gemeenten nemen ze zulke schulden over en geven zo jonge mensen weer lucht om actie te ondernemen.

Volop meedoen geldt wat GroenLinks betreft ook voor de vluchtelingen die straks deel uit gaan maken van onze Zwolse samenleving. In navolging van Utrecht willen we hun zo veel mogelijk zinvolle activiteiten bieden, zodat zij van meet af aan werken aan hun toekomst, ongeacht of die hier ligt of in het land van terugkeer.

GroenLinks pleit dus voor een sociaal actieprogramma waarmee we schulden oplossen, participatie bevorderen én daarmee welzijn en geluk van mensen vergroten. Zo kunnen we voorkomen dat zij in de toekomst een beroep moeten doen op zorg en ondersteuning op andere levensdomeinen.

Laten we hopen dat een breed actieprogramma voor een schulden- en armoedevrije stad en dat verhoogde inzet om te realiseren dat mensen op welke manier dan ook weer mee kunnen doen in de

samenleving, er mede voor zorgt dat mensen zich niet buitengesloten voelen, geen betrokkenheid meer kennen of zich afkeren van anderen.

Ook de verdere transformatie van het brede sociaal domein kunnen we alleen met zijn allen voor elkaar krijgen. Voor GroenLinks is de logische vervolgstap na het verschijnen van de transformatienota dat we de plannen – ook de stukken die nog moeten volgen – bespreken in een ronde tafelgesprek met onder meer de Participatieraad en andere betrokkenen. Want ook en misschien wel juist hier geldt: *alleen met z'n allen kunnen we met vertrouwen de toekomst tegemoet zien. Alleen met z'n allen kunnen we echt iets veranderen!*